

TUSHGAN SAVOLLAR

1. Quyidagi fikrlardan qaysi birida xatolikka yo'l qo'yilgan? **J: Populatsiya evolyutsiyaning fundamental birligi. Populatsiya to'liqini evolyutsiyaning fundamental birligi. Evolyutsiya konvergent xakter ga ega.**
2. Quyidagi fikrlardan qaysi birida xatolikka yo'l qo'yilgan? **J: Simpatrik yo'nalishda tur paydo bo'lishi, geografik alohidalanish natijasi hisoblanadi, Populatsiya organizmlar sonining keskin kamayishi genlar drefi deyiladi.**
3. Baqachanoqning belgi, xususiyatlari va tur mezonlari o'rtasidagi muofiqlikni aniqlang? **J: baqachanoqning tinch oqadigan daryo va sayoz oqadigan ko'l tubidagi qumga tanasining yarmigacha ko'milib yashaydi; Chig'anog'i tuxumsimon, oldingi tomoni to'mtoq, keying tomoni suyri shaklda; Chig'anoqning sirti muguz moddadan, ichki yuzasi sadafdan iborat.**
4. Biokimyoviy, fiziologik belgilari? **J: Baqachanoq ayrim jinsli; Jabralari orqali nafas oladi; Tuxumlari jabralari sirtida rivojlanadi.**
5. Shahar bog'larining birida chug'urchiq va chumchiqlar yana bir boshqasida chug'uriq va kaptar yashaydi. Bu bog'larda umumiy nechta populatsiya, nechta tur? **J: 3 ta tur, 4 ta populatsiya**
6. Hozirgi baliqlarning kelib chiqish ketma-ketligi? **J: Tuban xordalilar- juft suzgichga ega yirtqich hayvon; nerv sistemasi va sezgi organlari rivojlangan baliq - hozirgi baliq.**
7. Hasharotlarning kelib chiqish ketma-ketligi? **J: xalqali chuvalchanglar; trilobid, qisqichbaqa; hasharot**
8. Organizmlarning genetic mezoni to'g'ri ifodalangan javob? **J: Qora kalamush qiyofadosh turlarining jinsiy xromosomalar soni teng; g'o'zanimng Hirzutim turi barcha hujayralarda 26 juft xromosoma bo'ladi; Olchada xromosomaning gaploid to'plami 16.**
9. Organizmlarning genetic mezoni noto'g'ri ifodalangan javob? **J: Diploid navli bug'doyning somatic hujayralarida 7 juft autasoma bo'ladi; Xrizantemaning diploid turi jinsiy hujayrasida 18 ta xromosoma bo'ladi; makkajo'xorining diploid naborida 10 juft autosoma bo'ladi.**
10. Organizmlarning genetic mezoni to'g'ri ifodalangan javob? **J: Diploid navli bug'doyning somatic hujayralarida 6 juft autasoma bo'ladi; Xrizantemaning tetraploid turi jinsiy hujayrasida 18 ta xromosoma bo'ladi;**
11. Organizmlarning genetic mezoni noto'g'ri ifodalangan javob? **J: Qora kalamush qiyofadosh turlarining jinsiy xromosomalar soni teng emas; Murakkabguldoshlar oilasiga kiruvchi iloqavlodida 3,4,5,6,7 xromosomal turlari uchraydi; Xrezantemaning diploid turi jinsiy xromosomasida 9 juft xromosoma bo'ladi; Olchada xromosomaning diploid to'plami 16 taga teng.**
12. Organizmlarning genetic mezoni noto'g'ri ifodalangan javob? **J: Tetraploid navli bug'doyning somatic hujayralarida 14 ta xromosoma bo'ladi; G'o'za barbadenzi turi barg og'izcha hujayralari yadrosida 26 ta xromosoma boladi; makkajo'xorining diploid naborida 9 ta autosoma bo'ladi.**
13. Organizmlarning genetic mezoni to'g'ri ifodalangan javob? **J: tamakining 24,48,72 xromosomal turlari bor; Tog'olchanning xromosomalrining diploid to'plami 16 ga teng; G'o'zaning herbatsum turi spermeylarida autosomalar soni 12 ga teng/**
14. Organizmlarning genetic mezoni noto'g'ri ifodalangan javob? **J: Iloq avlodida 3,4,5,6,7 xromosoma turlari uchraydi; Diploid no'xat o'simligida autosomalar soni 7 juft; Qiyafadosh qora kalamush karyotipida autosomalar soni 38, 42 ga teng**
15. Quyidagi fikrlarning qaysi birida xatolikka yo'l qo'yilgan? **J: Populatsiya organizmlari soning keskin kamayishi genlar drefi deyiladi; Simpatrik yo'nalishda tur paydo bo'lishi geografik alohidalanish tnazriyasdi. Tur areali doirasida anepuloid turlarining paydo bo'lishi allapatrik tur paydo bo'lishi natijasidir.**
16. Organizmlarning genetic mezoni to'g'ri ifodalangan javob? **J: 24 juft xromosomaga ega diploid to'plami Qizil qalampir, suvarak, shimpanzening somatic hujayralarida uchrashi mumkin; Makkajo'xorining gaploid to'plamida 9 ta autosoma bor;. (Jo'xori va olg'I tuxum hujayrasida autosoma va jinsiy xromosomalar nisbati 51:1 ?????)**
17. Tarifiy etirofga ko'ra organizmlarga tashqi muhitning muyan ta'sirida qanday o'zgarisjhlar ro'y beradi? **J: Guruhli o'zgaruvchanlik; tashqi muhit ta'siri populatsiyaning barcha indivedlarida namoyon bo'ladi.**
18. Tarifiy etirofga ko'ra organizmlarga tashqi muhitning nomuyan ta'sirida qanday o'zgarisjhlar ro'y beradi? **J; Tashqi muhit ta'siri populatsiyaning ayrim indivedlarida namoyon bo'ladi; shaxsiy o'zgaruvchanlik ro'y beradi.**

19. Tarifiy etirofga ko'ra organizmlarga guruhli o'zgaruvchanlik? **J: Tashqi muhitning muayyan ta'sirida ro'y beradi va populatsiyaning barcha indivedlarida namoyon bo'ladi.**
20. Dezruptiv tanlanishga xos bo'lgan xususiyat? **J: Turlari soni ortib boradi; Bo'r davrida sutemizuvchilarning xaltali va yo'ldoshli kenja sinflari kelib chiqqan; Qora kalamushning 38 va 42 xromosomal turlarini paydo bo'lishi.**
21. Quyidagi moslanishlarga ega bo'lgan tangacha qanotlilarni to'g'ri ko'rsating? **J: Himoya rangiga ___ qayin odimchisi; maskirovkaga ___ kalina; ogohlantiruvchi ranga ___ glekonus;; Mimekriyaga oynasimon kapalak**
22. Quyidagi moslanishga ega bo'lgan bo'g'imoyoqlilarni to'g'ri ko'rsating? **J: Himoya rangi ___ yashil chigirtka; Maskirovka ___ chupchik; Ogohlantiruvchi ___ gelikonus; Mimekriya ___ belyanka.**
23. Qaysi organizmlarda yurak ilk bor paydo bo'lgan? **J: suv shillig'ida**
24. Qaysi organizmlarda o'pka ilk bor paydo bo'lgan? **J: suv shillig'ida**
25. Qaysi organizmlarda oshqozon ilk bor paydo bo'lgan? **J: yomg'ir chuvalchangi**
26. Qaysi organizmlarda jigar ilk bor paydo bo'lgan? **J: Chuchuk suv shillig'ida**
27. Evolyutsiyaning boshlang'ich birligi haqidagi to'g'ri ma'lumot? **J: Juda qiyin evolyutsion rivojlanishi mumkin bo'lgan, organizmlar yig'indisi; bir-biridan egallagan areyali hajmi bilan farq qiladi;; soni mavsumiy va yillar davomida davriy o'zgaradi; zichligi ma'lum hajm birligidagibiomassa bilan o'lchanadi.**
28. Evolyutsiyaning boshlang'ich birligi haqidagi noto'g'ri ma'lumot? **J: Genetik, avtomatik jarayon har xil turga mansub organizmlar yig'indisi; Genlarning tasodifiy o'zgarish;**
29. Simpatrik yo'nalishda kelib chiqqan turlar? **J: Lanoa ko'lida 18 ta baliq turi O'zbekistonda o'suvchi oq va qora saksovol; Tron va yovshan shuvog'i**
30. Allapatik yo'nalishda kelib chiqqan turlar? **J: barbadenzi, Meksika g'o'zasi, Zarafshon va Venger archasi; liftok va partenosesus**
31. Simpatrik yo'nalishda tur paydo bo'lishi haqidagi to'g'ri ma'lumot? **J: Ajdod, tur areali doirasida yangi turlar paydo bo'ladi; Ekologik alohidalanish natijasi hisoblanadi.**
32. Allopatik yo'nalishda tur paydo bo'lishi haqidagi to'g'ri ma'lumot? **J: darvin etirofiga ko'ra shaxsiy o'zgaruvchanlik; tashqi muhitning nomuayyan ta'sirida ro'y beradi va populatsiyaning ayrim endivedlarida namoyon bo'ladi.**
33. Karl Liney faoliyatiga tegishli ma'lumot? **J: 10 000 dan ortiq o'simlik va 4200 dan ortiq hayvonlarni aniqlagan; o'simliklarni changdonlari soniga va changchi iplarining tuzilishiga ko'ra 24 ta sinfga ajratadi.**
34. Lamark faoliyatiga tegishli ma'lumot? **J: Yer qobig'ida hayotning tarqalgan qismi to'grisidagi dastlabki ma'lumotlar to'planadi; evolyutsiyada asosiy omil vaqt ekanligi aniqlangan;; organic olamda turlarni real eknligini tan olmagan; „ Zoologiyaga kirish'' asarini yaratgan.**
35. Stabillashtiruvchi tuzilishga xos ma'lumotlar to'g'ri ko'rsatilganjavob? **J: Muhit deyarli o'zgarmagan sharoitda amalga oshadi; Ajdod belgilariga ega organizmlar saqlanib qoladi; tur doimiyligi saqlanadi.**
36. Stabillashtiruvchi tuzilishga xos bo'lmagan ma'lumotlar to'g'ri ko'rsatilgan javob? **J: Muhitga mos keluvchi yangi belgiga ega individlar saqlanib qoladi; bir turga mansub 2 yoki undan ortiq individlar guruhi paydo bo'ladi; Muhit o'zgargan sharoitda amalga oshadi.**
37. Hrakatlantiruvchi tanlanishga xos ma'lumot? **J: kaynazoy erasi III davrining oxirida kunlarning keskin sovishinatijasida tuxum qo'yivchilar kamayib yo'qolishi sutemizuvchilar turning ortishi; turlar soni ortib boradi; o'zgargan muhitga nisbatan foydali mutatsiya hosil qilgan organizm saqlanadi.**
38. Dezruptiv tanlanishga xos ma'lumot? **J: Bir turga mansub, bir-biridan farq qiluvchi 2 va undan ortiq individlar guruhi paydo bo'ladi; Bir turga mansub qoramtir va qizil rangli tugmachaqo'ng'izlar kelib chiqqan; tur doirasidagi polimorfezimga sabab bo'ladi.**
39. Gulli o'simlikning changdonidan hosil bo'lgan 120 ta mikrosporaning 30 % idan hosil bo'lgan spermeylar ishtirokida urug'langan bo'ladi.? **J: 36**
40. O'simlikning ohangdonidan hosil bo'lgan 130 ta mikrosporaning 40 % idan hosil bo'lgan spermeydan urug'langan tuxum hujayradan nechta murtak hosil boladi.? **J: 52**
41. O'simlikning urug'larida 60 har xil sporaning ko'piyishi natijasida hosil bo'lgan barcha tuxum hujayralarni urug'lantirish jarayonida nechta chang donasi qatnashadi.? **J: 60 ta**
42. O'simlik gullarida 60 arxeasporangeyni ko'pyishi natijasida hosil bo'lgan barcha tuxum hujayralarni urug'lantirish jarayonida nechta murtak yetiladi? **J: 60**

43. Kungaboqar savatchasida 610 ta urug' yetilgan bo'lsa, urug'lantirish jarayonida ishtirok etgan spermeylar soni nechta mikrosporadan hosil bo'lgan? **J: 680** .
44. Kungaboqar savatchasida 740 ta urug' yetilgan bo'lsa, urug'lantirish jarayonida ishtirok etgan spermeylar soni? **J: 1480** .
45. Kungaboqar savatchasida 560 ta urug' yetilgan bo'lsa, tuxum hujayrani urug'lantirish jarayonida ishtirok etgan spermeylar soni ? **J: 560** .
46. Kungaboqar savatchasida 560 ta urug' yetilgan bo'lsa, markaziy hujayrani urug'lantirish jarayonida ishtirok etgan spermeylar soni nechta mikrosporadan hosil bo'lgan? **J: 560** .
47. Gul tugunchasidagi nechta arxeosporaning yetilishi natijasida kunga boqar savatchasida 740 ta urug' hosil bo'ladi? **J: 740**
48. Bug'doyning diploid va tetraploid navidan olingan chang donasi bilan changlantirildi; urug'lanish jarayonida so'ng hosil bo'lgan o'simlik tuxum hujayrasida va markaziy hujayrasida xromosoma nechta bo'ladi? **J: 21 ta 35 ta**
49. Ochiq urug'lilarga xos xususiyat? **J: Hayotiy shakli asosan daraxt va butalardan iborat.**
50. Lolasimonlargamansub osimliklar uchun xos xususiyat? **J: generative organi novda shaklini o'zgarishidan kelib chiqadi.**
51. Bug'doy doshlarga xos xususiyat? **J: Bargalari oddiy 2 qatoor bo'lib bo'g'imlarda o'rnashgan.**
52. Ochiq urug'li va yopiq urug'li o'simliklar uchun xos xususiyat? **J: Chang hujayralari mavjud; Urug' kurtakdan urug' rivojlanadi; o'tkazuvchi sistemasi rivojlangan; Urug'langantuxum hujayradan murtak hosil bo'ladi.**
53. Ochiq urug'li o'simliklar va qirquloqlarga xos xususiyatlar? **J: Tuxum hujayrani arxegoney ichida yetilishi; o'tkazuvchi sistemaning rivojlanganligi urug'langan tuxum hujayradan murtak hosil bo'lishi.**
54. Sharq sauri va gaztenziya uchun umumiy xususiyat? **J: Chang hujayrasining mavjudligi; urug' kurtakdan urug' rivojlanganligi; o'tkazuvchi sistemaning rivojlanganligi; Urug'langan tuxum hujayrasidan murtak rivojlanishi.**
55. Itqovun uchun xos xususiyat? **J: G k barglari qo'shilgan; gullari oqish shoxlari uchida yoki gajak to'pgulda joylashgan; G t qo'shilgan.**
56. Ituzum uchun xos xususiyat? **J: Changchilari 4 tasi 2 tadan juft bo'lib joylashgan; 1 tasi erkin, gullari to'g'ri ayrim jinsli, G t qo'shilgan.**
57. Ochiq urug'lilar, gulli o'simliklar kabi **J: Urug' kutardan urug' rivojlanadi;; Shamol yordamida changlanadi; zigotasi rivojlanib murtak hosil bo'ladi.**
58. Magnolya toifa o'simliklari, Qorag'ay toifa o'simliklar kabi **J: Urug'kurtakdan urug' rivojlanadi; shamol yordamida changlanadi;;zigotasi rivojlanib murtak hosil bo'ladi. Changlanganda chang hujayrasi yetiladi.**
59. Atirgulga xos xususiyat? **J: ra'noguldoshlar oilasiga mansub; Qalamchalaridan va namatkga payvand qilib ko'paytiriladi; Barglari murakkab yonbargchali; o'tkazuvchi to'qimaga mansubelaksimon naylar tirik hujayralardan iborat.**
60. Atirgulga xos bo'lmagan xususiyat? **J: Mevasi chin meva ,qizg'ish uzunchoq, tuxumsimon; Tikani yantoq tikaniga gomolog O'zbekistonda 340 dan ortiq navi ekiladigan ko'p yillik o't; Gul kurtagidan barg kurtagi yirikroq.**
61. Olma turkumiga mansub o'simliklarga xos bo'lmagan xususiyat? **J: Barglari panjasimon parallel tomirlangan, hamisha yonbargchali; Yovoyi turlari madaniylariga qaraganda qurg'oqchilik, sovuq va zararkunandalarga chidamsiz; asosiy ildiz ko'p yashamaydi, o'rnini qo'shimcha ildiz egallaydi.**
62. Nok turkumiga mansub o'simliklarga xos xususiyat? **J: Meva hosil bo'lish jarayonidatugunchadan tashqari boshqa a'zolar ham qatnashadi; Meva tarkibidagi skleroid to'qimasi uchraydi; ildizi va bargidagio'tkazuvchi sistemasi uzun va o'lik naychalardan iborat gulqo'g'oni murakkab, gulqo'g'on bo'laklari halqada 5 tadan joylashgan.**
63. Nok tukumiga mansub o'simliklarga xos bo'lmagan xususiyat? **J: bargalari panjasimon va parallel tomirlangan bo'lib hamisha yonbargchali; yovoyi turlari madaniy turlariga qaraganda qurg'oqchilik, sovuq va zararkunandalarga chidamsiz; Asosiy ildizi uzoq vaqt yashamaydi o'rnini qo'shimcha ildiz egallaydi.**
64. Bug'doydoshlarga xos bo'lgan xususiyat? **J: Gulqo'rg'oni oddiy go'lqo'rg'on bo'laklari har bir halqada 2 tadan o'rnashgan.**
65. Ildiz bachkilaridan ko'payadigan daraxt? **J: olma, olcha**
66. Ildiz bachkilaridan ko'payadigan buta? **J: Qoraqat,namatak**
67. Ildiz bachkilaridan ko'payadigan ko'p yillik o't ? **J: yantoq**
68. Ildizpoya qaysi jihati bilan ildiz mevadan farq qiladi? **J: Shakli o'zgargan barg mavjud; qo'shimcha ildiz hosil qilish.**

69. Ildizpoya qaysi jihati bilan ildiz mevdadan farq qilmaydi? **J: oziq modda to'plashi, vegetativ ko'pyishi.**
70. Kartoshka tunganagini isbotlovchi jihat? **J: uchki kurtakka egalig,i ichki tuzilishi; qo'shimcha ildiz hosil qilish .**
71. Kartoshka tunganagi qaysi jihati bilan ildizdan farq qiladi? **J: Uchki kurtakka egaligi, ichki tuzilishi; qo'shimcha ildiz hosil qilishi..**
72. Kartoshka tunganagi qaysi jihati bilan ildizdan farq qilmaydi? **J: Kurtakka egaligi; Oziq mopdda to'plashi; vegetativ ko'pyishi.**
73. Piyoz qaysi jihati bilan ildizdan farq qiladi? **J: Shakli o'zgargan mavjudligi; Qoshimcha ildiz hosil qilishi.**
74. Piyoz qaysi jihati bilan ildizdan farq qilmaydi? **J: kurtakka egaligi; oziq modda to'plashi; Vegetativ ko'payishga xizmat qilishi.**
75. O'simliklarning o'z o'zidan changlanishiga yo'l qo'ymaydigan moslanishi? **J: Chanchilariurug'chilaridan avval yoki keyin yetilishi; gullari ayrim jinsli; urug;chisi chanchisiga nisbatan uzun.**
76. Shamol vahasharotlar yordamida changlanadigan o'simliklar uchun umumiy jihat? **J: Avval gul kurtaklari, so'ng barg kkurtaklari ochiladi; Changchilari urug'chilaridan avval yoki keyin yetiladi, gullari ayrim jinsli.**
77. Olma turkumiga mansub bo'lgan o'simlikka xos xususiyat?**J: Meva hosil bo'lish jarayonida tugunchadan boshqa a'zolari ham qatnashadi; Namangan, targ'il, qozidastor deb ataluvchi suniy populatsiyalar mavjud; Gulqo'rg'oni murakkab gulqo'rg'on bo'laklari joylashgan; poyasi kambiyli o'tkazuvchisistemasi uzun o'lik naylardan iborat.**
78. Qaysi javobda gulli o'simliklarda suvga bo'lgan talab? **J: sarsazan, isfarak, qovg'a, suv qaroqchisi**
79. Shakli o'zgargan bargga ega bo'lgan qiyshiq gulli o'simlik? **J: No'xat, , burchoq.**
80. Shakli o'zgargan bargga ega bo'lgan to'g'ri gulli o'simlik? **J:Piyoz.**
81. Shakli o'zgargan novdaga ega bo'lgan o'simlik? **J: Nimrang, sohibi, Samarqand.**
82. O'simliklarning o'z-o'zidan changlanishiga yo'l qo'ymaydigan moslanish? **J: Changchilari urug'chilaridan avval yoki keyinyetiladigan urug'chisi changchisiga nisbatan uzun;**
83. Shamol va hasharotlar yoradamida changlanadigan o'simliklar uchun umumiy jixot? **J: avval gul kurtaklar so'ng barg kurtaklar ochiladi; changchilari urug'chilaridan avval yoki keyin yetiladi, gullari ayrim jinsli.**
84. Olma turkumiga mansub o'simlikga xos xususiyat? **J: Mev hosil bo'lishida tugunchadan tasgqari gulning boshqa a'zolari ham qatnashadi.**
85. Namangan, qozidastor, targil nomlar bilan nomlanuvchi suniy populatsiyalar uchun xos xususiyat? **J: Gul qo'g'oni murakkab, gulqo'rg'on bo'laklari halqada 5 tadan joylashgan, poyasi kamligi, o'tkazuvchi sistemasi uzun bo'lib , naylaridan iborat.**
86. Qaysi qatorda gulli o'simliklarning suvga bo'lgan talabi ortib boorish tarkibida to'g'ri joylashgan? **J: sarsazan, isfarak, qovg'a , suvqaroqchi.**
87. Qaysi qatorda gulli o'simliklarning suvga bo'lgan talabi ortib boorish tarkibida to'g'ri joylashgan? **J: selen, shirachi, qamish, nilufar**
88. Qaysi qatorda gulli o'simliklarning suvga bo'lgan talabi ortib boorish tarkibida to'g'ri joylashgan? **J: Qoraboyalich, andiz, qamish, nilufar.**
89. Shakli o'zgargan bargga ega bo'lgan o'simlik? **J: norpiyoz, maturpiyoz.**
90. Oddiy gulqo'g'onli ko'p yillik o'qildiz tizimli o'simlik ? **J: keyreuk, saksavul.**
91. Oddiy gulqo'g'onli ikki yillik o'qildiz tizimli o'simlik ? **J: oddiy lavlagi**
92. Murakkab boshqoli o'simliklar? **J: Arpa, javdar, bug'doy.**
93. Oddiy shingil to'pgul hosil qiluvchi to'g'ri gulli o'simlik? **J: o'sma, rediska, turp, sholg'om**
94. Murakkab shingil to'pgulli o'simliklar? **J: otquloq, rovoch, sholi.**
95. Qiyshiq gullari to'pgulda o'rtnashgan o'simlik? **J; qashqarbeda, shirinmiya, oqqaray, afsonak.**
96. Gulida changchilari 2 ta halqada joylashgan ko'sak mevali o'simlik? **J: Boychechak, lola**
97. Bir urug'li quruq meva? **J: makkajo'xori, sebarga,arpa.**
98. Ko'p urug'li quruq meva? **J: Lola, g'oza, lovyo.**
99. Bir urug'li quruq meva? **J: javdar, sebarga, arpa.**
100. Ko'p urug'li quruq meva? **J: Lola, g'o'za, oq akatsiya**
101. Tovuqlarda oyoqning patli bo'lishi katta (P) patsiz bo'lishi kichik (p) , no'xatsimon toj (B) , oddiy toj (b) chatishtirish uchun olingan A va B xo'roz C va D tovuqlarning hammasida oyoqlari patli, tojlari no'xatsimon edi. A xo'roz ikkala tovuq bilan chatishtirilganda faqat no'xatsimon tojli, oyoqg'I patli jo'jalar olindi.. B xo'roz C tovuq bilan chatishtirilganda no'xatsimon tojli oyoqlari patli va patsiz jo'jalari olindi. D tovuq bilan chatishtirilgandano'xatsimon va oddiy tojli oyoqlari patli jo'jalar olindi. C tovuq genotipi toping? **J : PpBB**